

193 Verheugend is, bij mijns inziens veel te ver gaande veroordeeling van de oude spraakkunst, het verzet tegen de minachting in en buiten ons land voor de denkgrammatica (bv. bij Bally — is het hier wel zoo erg? — Betz, Pressey) bij Langeveld a.w., inzonderheid hoofdstuk II, en IV (Taalonderwijs in dienst van de geestelijke ontwikkeling). Zou toch de oudere grammatica, zoolang de vereischte nieuwe niet voor gebruik gereed is, niet nog zekeren dienst kunnen doen tot meer oefening in logische onderscheiding bij minder „botaniseeren” en aesthetiseeren? Wij hebben ook reeds Overdiep's *Moderne Nederlandsche Grammatica*, die ver over de ook z.i. arme „omgangstaal” heengrijpt, en daarbij volle aandacht schenkt aan onderscheiding van woorden, vormen en *functies*. — Een pleidooi vóór het behoud (zij het met grondige vernieuwing) van de „grammatica normativa, pre-cettistica” al in 1912 in het bundeltje *Il Concetto della Grammatica*, met bijdragen o.a. van B. Croce en K. Vossler. Zie bv. XVIII-XIX: „l'osservazione naturalistica non potrà mai prendere il posto del buongusto, e il filosofo o il glottologo non soppianderà mai il grammatico”. — Een onmisbare rol kent ook Séchehaye nog toe aan een grammatica met autoriteit in *Germ.-rom. Mschr.* VI 291, 302, 348, 351.

194 Ik zie, niet zonder verwondering, dat er in 1933 werkelijk een *Rapport* is verschenen, dat voor de gymnasia het idee oppert van een universeelen grammaticalen leergang, met het Latijn als basis. Het lijkt, of men weer eenigszins tot het standpunt der 16e en 17e eeuw terugkeeren wilde. Geen wonder, dat er bezwaren rezen. Langeveld a.w. 27.

195 Vgl. Kolléwijn (naar Jespersen), *Opstellen*³ 109.

196 Over de waarde der archaïsmen zie o.a. K. Vossler, *Ges. Aufsätze z. Sprachphilosophie* (1923) 193-199 en vooral 256.

197 Ik wijs slechts enkele, vrij willekeurig gekozen, uitspraken aan: A. Walter: „jede Schriftsprache in gewissem Sinne immer eine Kunstsprache” (sprekend over het Attisch); *Indogerm. Forsch.* 48 (1930) 305. — Frings dringt in *Teuthonista* 3, 149 aan op afbakening van grenzen tusschen schrijftaal en omgangstaal. In *Zs. f. d. Altert.* 67 (1930) 170 neemt Jellinek dit met instemming over, daarbij wijzend op Noreen, *Vart Språk*. — Heel de school van Vossler, de „idealistische Neuphilologie”, heeft gebroken met de positivistische, naturalistische taalbeschouwing der „Junggrammatiker.” Zie zijn *Positivismus und Idealismus in der Sprachwissenschaft* (1904), waarin hij zich als volgeling van zijn vriend